

COLUMN – Zaterdag Live 2 december 2017 - Columnist: Henny van der Most

Kindvriendelijke stad

De kindvriendelijke stad, een contradictio in terminus. Een stad mist per definitie datgene dat een plek kindvriendelijk maakt.

Kindvriendelijk is schone lucht, veel en veilige buitenruimte, onbeperkte toegankelijkheid van deze buitenruimte, de rust van de natuur en spannende plekken om te spelen. Met andere woorden: een dorp.

Verrassend genoeg blijkt uit onderzoek dat stedelijke omgevingen als kindvriendelijker aangemerkt worden dan dorpen en het platteland, dit met name omdat voorzieningen voor kinderen in steden veelzijdiger zijn en op loopafstand liggen. Een basisschool op loopafstand en een groene buurt waar kinderen veilig kunnen spelen: het is het ideaalbeeld van veel ouders die op zoek zijn naar een kindvriendelijke plek om te wonen. Vreemd genoeg zie je ook daar nauwelijks kinderen op straat spelen.

Het komt mij voor dat we kindvriendelijkheid tegenwoordig afmeten aan georganiseerd vermaak. In steden zien we inderdaad veel voorzieningen voor kinderen, speelplaatsen en -tuinen, sport en cultuurverenigingen en niet te vergeten de basisschool op loopafstand. Is dit wat een kind wil? Het is in ieder geval wat wij als volwassenen het kind bieden en als kindvriendelijk bestempelen.

Gemeenten doen hun best en gaan met jongeren in dialoog over de kindvriendelijkheid van de buurt, wijk of stad, laten jongeren maquettes maken over hoe de speelplaats in te richten en toch zie je minder en minder kinderen buiten spelen en zeker niet “in de vrije run” Georganiseerd vermaak trekt nog wel. De ouders leveren de kinderen af op een vooraf afgesproken plek en tijd en professionals zorgen ervoor dat de kinderen een leuke middag hebben met vooraf bedachte spellen en beweging. Allemaal goed bedoelt maar is het niet meer voor de ouders dan voor de kinderen?

Hoeveel tijd houdt het kind nog over om vrij en onbezorgd zelf te kunnen kiezen hoe het zich alleen of samen met andere kinderen vermaakt? En hoeveel keuze hebben ze dan over het waar? Een potje voetballen of knikkeren voor de deur is allang geen optie meer. Kinderen moeten gebracht en gehaald naar plekken, ingericht door goedbedoelende volwassenen, die kindvriendelijk ingericht zijn, het liefst omheind met een hoog hekwerk of in een grote hal. Voor de meeste van deze voorzieningen moet ook nog eens betaald worden. Kindvriendelijkheid als consumentenprodukt, een verdienmodel. Als we kijken naar de openbare speelruimte, de formele speelplekken met speeltoestellen, trapveldjes, basketbalveldjes, skateparks, en niet te vergeten de wipkip zien we bedroevend weinig gebruik hiervan. Veel genoemd commentaar is hier: het sluit niet aan op de behoefte van de kinderen, er zijn onderhouds- veiligheids- en vandaliseproblemen en niet te vergeten de alom aanwezige honden- ratten- en muizenpoep. Alle wipkippen ten spijt ouders in de stad kiezen liever voor georganiseerd vermaak dan voor de vrije buitenruimte.

Kindvriendelijk beslaat alle leef en beleidsterreinen niet alleen de inrichting van de buitenruimte, wat we ook nogal eens vergeten is dat kinderen binnenshuis vaak ook opgepakt zitten in te kleine woningen met weinig speelruimte. Kindvriendelijk is ook mensvriendelijk. Als we willen dat kinderen zich prettig voelen in hun leefomgeving moeten we ook de ouders zich prettig laten voelen in diezelfde omgeving.

Kindvriendelijk is schone lucht, veel en veilige buitenruimte, onbeperkte toegankelijkheid van deze buitenruimte, de rust van de natuur en spannende plekken om te spelen, scholen en verenigingen op loopafstand. Geen auto's of verkeer dat in de weg staat of rijdt, ruime binnenshuis mogelijkheden en ouders die bereid zijn met hun kinderen te spelen. En niet te vergeten kindvriendelijk is ook niet opgroeien in armoede.

En de kindvriendelijke stad? Dat blijft een utopisch ideaal dat we vooral moeten nastreven.